

Vastaus valtuustoaloitteeseen selkeästä tiedonkulusta yritysten ja järjestöjen kanssa tehtävään yhteistyöhön

772/00.05.00/2022

Kaupunginvaltuusto 21.03.2022 § 37

Puheenjohtaja Paula Werning esitteli kokoomuksen valtuustoryhmän jättämän seuraavan valtuustoaloitteen:

”Kouvolassa on viime vuosina karsittu palveluverkkoa ja osa toimenpiteistä on tullut yllätyksinä palveluiden käyttäjille. Samalla kaupunkiin on kohdistunut kritiikkiä. Palveluihin ei ole ollut mahdollista suunnitella ennakoiden joko yritys- tai järjestövetoista jatkotoimintaa eikä hakea toiminnalle vaihtoehtoisia rahoitusmalleja.

Seuraavan 5 vuoden aikana kaupungissa on suunnitteilla useita erilaisia investointeja, joissa joko yksityinen rahoittaja on mahdollista saada rakennuttajaksi tai investoinnin sisällä on monia palveluita, joita kaupungin ei tarvitsisi itse tuottaa. Palveluiden tuottaminen yhteistyössä yritystoimijan kanssa vaatii kuitenkin ennakkointia eli jatkuvaa vuoropuhelua eri toimijoiden välillä oikea-aikaisesti.

Kokonaisvaikutusten arvioinnin kautta olisi mahdollista kattavammin suunnitella mitkä tahot kutsutaan mukaan suunnitteluun sen eri vaiheissa. Yhteistyötahot vaihtelevat kohteen mukaan ja on merkitystä, onko kyseessä iso investointi vaiko esimerkiksi palveluverkon muutossuunnitelmat. Kohteen koosta riippumatta toimivalla ja säännöllisellä yhteistyömallilla, jolla vuoropuhelun keinoin tavoitetaan oikeat kohderyhmät, on iso merkitys kaupungin kehitykselle ja hankkeiden sekä suunnitelmien etenemiselle. Toimiva yhteistyömalli toimii myös toisinpäin ja siten mahdollistaa kaupungille tiedonsaannin tulevista yritysten ja järjestöjen hankkeista.

Kaupunki on jo aloittanut yritysvaikutusten arvioinnin, mutta joissain tilanteissa arvioinnin tulee olla laajempaa -yhteistyötahoja voi löytyä myös järjestökentältä. Pelkät kaavamuutoksiin pohjautuvat kommentointipyyntö eivät vielä ole kattavaa yhteistyötä.

Aloite

Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää, että kaupunki rakentaa toimivan ja säännöllisen yhteistyömallin, jossa tieto esimerkiksi palveluverkon ja investointien aiheuttamista muutoksista tavoittaa alueella toimivat yritykset ja järjestöt riittävän aikaisin, jotta päätöksiä yhteistyöstä tai palveluiden siirrosta voidaan tehdä jo valmistelu- ja päätöksentekovaiheessa.”

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 268

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, tuukka.forsell(at)kouvola.fi, puh. 020 615 9333

Kaupunki on kehittänyt viime vuosina sekä yritys- että järjestöyhteistyötä niin kaupungin kuin Kinnonkin toimesta. Erityisesti on kiinnitetty huomiota hankintoihin ja niissä paikallisuusasteen nousu onkin ollut merkittävä mittari kuvaamaan yhteistyön onnistumista. Hankintojen paikallisuusaste kasvoi vuoden 2013 arvosta 36,7 % aina vuoteen 2020, jolloin se oli korkeimmillaan 52,4 %. Viime vuonna luku kuitenkin pieneni, ollen 46,4 %. Rakenteelliset muutokset erityisesti sote-palveluissa kuten leikkaustoiminnan ja erikoissairaanhoidon päivystyksen siirtyminen Kotkaan vuosina 2017-2018 ja Kymsoten käynnistyminen vuoden 2019 alusta on pienentäneet merkittävästi Kouvolan kaupungin mahdollisuutta vaikuttaa hankintoihin. Tästä syystä hankintojen paikallisuusaste on hetkellisesti laskenut, mutta sitä pyritään aktiivisesti nostamaan.

Kaupunki on kehittänyt hankintatoimeaan sujuvan yritys- ja järjestöyhteistyön lisäämiseksi. Kaupungin ja yritysten sujuvan ja vaikuttavan yhteistyön taustalla ovat hankintaohjelmaan kirjattuja toimenpiteitä:

- Kaupunki ylläpitää hankintakalenteria suunnitteilla olevista hankinnoista. Hankintaohjelman eräänä tavoitteena on korostaa hankinnan suunnitteluun käytettävää aikaa ja resurssointia. Tässä onnistuttaessa hankintakalenteriin voidaan merkitä tulevat hankinnat aiempaa aikaisemmin. Yritysten rooli on seurata kalenteria ja ottaa yhteyttä valmistelevaan virkamieheen. Keskustelut tulevan hankinnan sisällöstä ovat suositeltavia niin kauan kuin tarjouspyyntöä ei ole julkaistu.
- Kaupunki järjestää markkinavuoropuhelutilaisuuksia aina strategisesti ja taloudellisesti merkittävistä hankinnoista. Yritysten osallistuessa aktiivisesti keskusteluun tarjouspyynnön ehdoista ja sisällöstä voidaan käydä keskustelua ennen kilpailutusta.
- Strategisesti ja taloudellisesti merkittävistä hankinnoista tehdään ennakkovaikutusten arviointi, jolloin käsitellään vaikutuksia myös elinvoiman edistämisen kannalta.

- Hankintaohjelmalla tuetaan myös paikallisten yritysten tarjousosaamista järjestämällä hankinta-asiamiehen tukea tarjouksen laadinnassa ja julkisiin hankintoihin liittyvien järjestelmien hallinnoimisessa.

Hankintaohjelman tavoitteiden seurantaan tullaan laajentamaan kaupungin tytäryhtiöiden hankintoihin. Hankintaohjelman jalkauttaminen tytäryhtiöiden toimintaan tulee tapahtua osakeyhtiömuotoisen toiminnan mukaisesti yhtiöiden hallitusten kautta.

Kouvolan talousalueella tehdään julkisia hankintoja runsaasti myös tulevan hyvinvointialueen tarpeisiin. Näihin hankintoihin vaikuttaminen hankintaohjelman tavoitteiden mukaisesti tulisi järjestää valtuutettujen kautta.

Aktiivinen kehittämisote edellyttää kaikkien osapuolten panostusta

Kouvola on pinta-alaltaan 23. suurin kunta Suomessa ja kaupungin hyvinvointikertomuksen mukaan yritys-kanta vuonna 2020 oli 4690 yritystä. Tämä pelkästään asettaa haasteen tiedon jakamiselle. Yrityksistä pääosa on pieniä yrityksiä, jotka ovat kiireisiä ja heidän tavoittamisensa on haastavaa. Kaupungin nettisivuilla oleva hankintakalenteri ja sosiaalisen mediaan nostettu sisältö tavoittaa osan kaupungin hankinnoista kiinnostuneista. Yritykset ovat voineet myös rekisteröityä Hilmaan (julkisten hankintojen ilmoituskanava) ja ottaa hankintojen hakuvahtipalvelun käyttöön. Vuodesta 2017 lähtien hankinta-asiamiehen uutiskirje on toiminut hyvänä tietolähteenä, mutta tiedotteen lähettäminen edellyttäisi yritysten sähköpostiosoitteiden saatavuutta/toimivuutta.

Kinno ja kaupunki on viime vuosina kuunnellut tarkasti yrittäjien edustajia, kun kaupungin hankintaohjelma päivitettiin ja sen tavoitteita ja toimenpiteitä kehitettiin. Yrittäjien edustaja on pyydetty osapuolten yhteiseen hankintojen yhteistyöryhmään, joka kokoontuu säännöllisesti (6 krt/v), seuraa tavoitteiden ja mittareiden toteutumista. Suomen Yrittäjien toteuttamassa yrittäjäbarometrissa keväällä 2022, Kouvola sai myönteisiä tuloksia hankintayhteistyön kehittämisessä. Suunta on selvästi oikea ja valitut toimenpiteet ovat olleet vaikuttavia.

Entistä kattavampi tiedon jakaminen mahdollistuu, kun kaupunki ottaa käyttöönsä mm. investointi- ja palveluverkkopäätöksiin sekä organisaatiomuutosten ennakkovaikutusten arvioinnin (EVA). Tämä työ nostaa esille, minkä ryhmien kanssa näistä suunnitelmista tulisi erityisesti keskustella hyvien ideoiden keräämiseksi ja yhteistyön käynnistämiseksi. Koska kaupungin hankinnoissa on jo otettu isoja askeleita (hankintakalenteri, ostolaskujen avaus, uutiskirjeet, markkinavuoropuhelut, yhteistyöryhmät jne.) yhteistyön tiivistämiseksi yritysten ja muiden seudun pienten palvelutuottajien kanssa, jatkossa kiinnitämme huomioita erityisesti viestinnän tehostamiseen. Tiedon välittäminen tulee olla sekä oikea-aikaista (toimijoiden osallistaminen),

hyvin valmisteltua ja sen tulee mahdollistaa kentän aktivoituminen ajoissa. On myös hyvä muistaa, että minkään toimintatavan kehittäminen ei riitä, jollei kaupungin päättäjillä ja valmistelijoilla ole selkeää käsitystä, mikä omien yritystemme rooli on kaupungin elinvoiman ylläpitäjänä. Kouvolan elinvoiman kehittämisestä vastuu jakaantuu kaikille osapuolille. Investoinneista ja palveluverkkomuutoksista informoidaan jatkossa aikaisempaa aktiivisemmin alueen eri toimijoita.

Lisätietoja apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, p. 020 625 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi; kehittämispäällikkö Liisa Kolari, p. 020 615 8026, liisa.kolari(at)kouvola.fi; hankintapäällikkö Marja-Liisa Jyrkilä p. 020 615 7166, marja-liisa.jyrkila(at)kouvola.fi; hankinta-asiamies Marita Melkko, p. 020 615 5039, marita.melkko(at)kinno.fi; yhteyspäällikkö Leena Gardemeister, p. 020 615 8191, leena.gardemeister(at)kinno.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää antaa valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen.

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja toteaa lisäksi, ettei aloite anna aihetta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.
